

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Rettenetes jégvihar a Székelyföldön

Fákat tépett ki, embereket sujtott agyon a vihar Máramarosszigeten a Tisza kilépett medréből Szegednél több, mint 1000 holdat elborított az ár

Kolozsvár, július 9. Pár nappal ezelőtt a Székelyföldön pusztított nagy viharok után most a Szamos völgyön és a Szilágyságon vonult végig olyan itéletidő, amilyenre emberemlékezet óta nem volt példa. A vihar falvakat döntött romokba.

Embereket vert agyon és sok-sok ezer hold vetést sommisított meg teljesen.

Különösen heves volt a vihar és a jégeső Szamosújvár környékén, ahol hatalmas szélvihar után egyre fokozódó nagyságu jégeső esett. Az erdőben csak a fatörzsek maradtak meg. A patakok megáradtak, a menekülő háziállatokat a megáradt folyók elsodorták.

Órdöngösfüzes határában a jégvihar

egycsomóban 320 birkát vert agyon.

A vetések között dolgozó földművesek közül kettőt agyonsujtottak a jégdarabok, a többiek is csak súlyos sebesüléssel tudtak bemenekülni a faluba.

A vihar meg-megisméltődő erővel a Szilágyság felé vonult. A jég tönkre tette Kraszna 6000 holdas határában a vetéseket, a gyümöl-

csöket és a szőlőt.

Máramarosszigetről érkezett jelentések szerint

a Tisza kiöntött.

Kuha és Szelestye, valamint több más község viz alatt áll. A lakosság a hegyekbe menekült.

Dragomir falvát a jég elverte. Az egész megyében óriási a kár. — Mihályi prefektus táviratilag kért sürgős intézkedést Bukarestből, mert

az összes terményétől megfosztott lakosságra borzalmas inség vár.

A menekülteket Máramarosszigeten helyezték el.

Szeged körül kiöntött a Tisza

Szeged, július 9. A Vetyehát-orlováci dűlőben 1051 katasztrális holdnyi városi bér föld viz alá került. A bérlet Tápától a lelei határig nyúlik. Többnyire kukoricával van bevetve a terület és ártéri vidék. Kedden öntötte el a víz, amely ellen a bérlők hiába próbáltak nyulgáttal védekezni. Az elöntött földön a víz magassága tegnapelőtt 4.72, tegnap 4.92 méter volt. A tetőpontját ma fogja elérni. Az áradás egyáltalán nem fenyegeti a várost, vagy a határában kívül fekvő területeket.

A nemzetgyűlés elfogadta a városok kölcsönéről szóló javaslatot

A pénzügyminiszter szigorúan ellenőrzi, hogy mire fordítják a kölcsönt

A nemzetgyűlés mai ülését 11 óra után nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. Az elnöki bejelentések után Láng János napirendelőtti felszólalásban perhorezkálja a mostani nagy párbajmániát. Ismerteti a Gömbös-Ulain és társainak, valamint Rácz Vilmosnak ífjérját és felolvassa azokat a nyilatkozatokat, amelyek egy része a Szózatban, másrésze az Az Estben jelent meg. Láng János: Felhívja a belügyminisztert arra, hogy intézkedjék, hogy a párbaj be ne következzen.

A nemzetgyűlés ezután a görög köz-társasággal és spanyol királysággal kötött kereskedelmi szerződést fogadja el általánosságban és részleteiben vita nélkül.

Több apró javaslat letárgyalása után áttérnek ezután

a városok kölcsönéről szóló törvényjavaslat

tárgyalására. **Eörfy Imre** előadó ismerteti a javaslatot. Visszaautasítja a pénzügyi kormányt ért támadásokat, amelyek azt a vádat hozták fel, hogy a kormány megakadályozta a városokat olcsóbb magánhitelek megszerzésében. Olcsóbb árszóból jött volna, nem volt.

Várnai Dániel: A kölcsön feltételei oly súlyosak, hogy a városok legfeljebb kényszerhelyzetükben veszik azt igénybe. A javaslatot nem fogadja el.

Oberhammer Antal: A kölcsön elismeri, hogy drága, de jobbat ma

alig lehet kapni. Kéri a kormányt, hogy ha a kölcsön az egyes városoknak nem volna elég, biztosítson részükre újabb kölcsönt.

Hegymegi Kiss Pál: Ünnepelesen bocsánatot kér a pénzügyminiszter-től azért, hogy itt a Házban

meglátadta Debrecen város kölcsönével kapcsolatban.

Most már belátja, hogy tévedett. Követeli, hogy a belügyminiszter vizsgálta meg a városok pénzügyi gazdálkodását.

Majd **Meskó Zoltán** szólal fel, aki azt állítja, hogy a városok a mostaninál sokkal kedvezőbb kölcsönt is kaphattak volna.

Turi Béla, Kun Béla, Szakács Andor felszólalása után az elnök bezárta a vitát és

Bud János pénzügyminiszter

válaszolt az elhangzottakra.

Rámutat arra, hogy a városok kíséreltek meg mindent olyan irányban, hogy a kölcsön ügyét a kormány vegye a kezébe és segítsen a városokon. Ebből a szempontból hi-
vatkozik a városok kongresszusának határozatára.

Kimutatja, hogy a 25 millió dol-láros ajánlat, amelyet a kölcsönnel szemben felhoztak, lehetetlen felté-

telt volt. Az ajánlók azt követel-ték, hogy ők végezzenek minden közmunkát.

Ezután áttér a kölcsön hovafor-dításának kérdésére. Kijelentette, hogy

nem tudna helyeselni a városok részéről semmi olyan beruhá-zást, amely akár luxusszerű, vagy pedig nem közvetlen városi

feladat.

Ebből a szempontból a városok ér-dekében a beruházási programju-kat revízió alá veszi a kormány.

A nemzetgyűlés ezután a javasla-tot úgy általánosságban, mint rész-leteiben változatlanul egyhangulag elfogadta.

Az ülés egynegyed 3 órakor ért véget.

A fajvédők tiltakozása a mandátumok meghosszabbítása ellen

Gömbös Gyula nagy beszéde a fajvédőpárt értekezletén

Budapestről jelenti a Hajdúföld tudósítója: A Magyar Nemzeti Füg-getlenségi Párt csütörtökön este tar-totta szokásos heti értekezletét, amelyen igen nagy számban jelen-tek meg a párt tagjai.

A nagyválasztmány értekezlete után pártvacsera volt, amelyen

Gömbös Gyula

mondott nagy beszédet.

Gömbös Gyula felszólalásában mindenekelőtt a tabi választásokkal foglalkozott.

Rámutatott arra, hogy a választás tulajdonképpen a

fajvédő gondolat nagy diadalát jelenti,

mert a fajvédők a kormány terrorja ellenére több mint 4000 szavazatot szereztek a tabi kerületben. Ez egy olyan hatalmas és lelkes tömeg, amellyel a legközelebb adandó alka-lomkor nagy eredményeket lehet el-érni.

Majd kitért

a budapesti főpolgármester választására

és kijelentette, hogy az, amit a kor-mány ezen a téren csinál, nem egyéb, mint erkölcsatlenség.

A kormány ugyanis **Ripka Fe-rencet** akarja főpolgármesterré vá-lasztani, azt a Ripka Ferencet, aki ugy a községi választások idején, mint azután a keresztyén magyar front megbontására, gyengítésére törekedett.

Beszéde végén **Gömbös Gyula** ki-tért a

Rácz Vilmos-féle párbajügyre

s kijelentette, hogy **Rácz Vilmosék** ebből a dologból a lovagiasság ür-tü-gye alatt politikumot csinálnak.

Foglalkozott Gömbös Gyula a kormányval azzal a tervével is, amely szerint a képviselők mandá-tumát öt évvel megakarják hosszab-bítani s kijelentette, hogy ez ellen a leghatározottabban tiltakozik az egész fajvédő tábor nevében.

Október 14-ig tart a nemzetgyűlés szünete

A kormánypárt zárt értekezlete

Budapest, július 9. Az egységes-párt csütörtökön este tartotta záro értekezletét.

Almássy László indítványára a párt elhatározta, hogy péntek dél-előtt 20 tagu küldöttséggel keresi fel a miniszterelnököt, hogy öt fel-gyógyulása alkalmából üdvözölje.

Bud pénzügyminiszter napirend-előtti felszólalásában megcáfolta azo-kat a vádakat, mintha a pénzügyi kormány az intézkedések terén egy-oldaluan járna el. Kétségtelen, hogy a forgalmiadó súlyos megterhelést jelent és

a vezetőrúlis intézkedések álla-lános politikai szempontból ko-moly helyzetet váltanak ki.

A kormány ezért határozta el ma-gát arra, hogy ezt az adót 1%-al csökkenti és hozzájárult a kormány az állatforgalmiadó és a kincstári házhaszonrészesedés csökkentéséhez is. Ez az adó a legkisebb exisztén-ciákat sujtja és azért arra törekszik, hogy azt minél előbb kiküszöböljék a költségtetésből.

Erdélyi Aladár arra kéri a pén-zügyminisztert, hogy

a földadó szorzószámát szállítsa le 14 500-ra.

Bottlik József a borfogyasztási adónak lényeges csökkentését kérel-mezi.

Több lényegtelen ügy letárgyalása után **Szabó Géza**

a vármegyei tisztviselők státu-s-rendezésének kérdését

teszi szóvá és kéri a pénzügymi-nisztert, hogy a státuszrendezés megoldásánál tartsa szem előtt a vármegyei tisztviselők speciális hely-zetét.

Bud pénzügyminiszter kijelenti, hogy a státuszrendezést mielőbb végre fogják hajtani.

Szabó Sándor javasolja, hogy a **Friedrich** és **Huszár** kormányok zárószámadásait ne csak vegyék tu-domásul, hanem adják meg a kor-mányoknak is a felmentést épen ugy, mint az utánuk következő kor-mányoknak.

Vass helyettes miniszterelnök

osítja Szabó Sándor felfogását a kérdésben és kijelenti, hogy a Ház elnökségével érintkezésbe lép annak parlamentarista megoldása tekintetében olyan formán, hogy

a Friedrich és Huszár-kormány is felmentvényt kapjon.

A párt a miniszterelnök-helyettes választását helyesléssel tudomásul vette.

Végül Almásy László kellemes vakációt kívánt a párt tagjainak és ezzel az értekezlet véget ért.

Az értekezlet után pártvacsera volt. A vacsorán Pintér László köszöntötte fel a miniszterelnököt felgyógyulása alkalmából.

Vass népjóléti miniszter, a miniszterelnök helyettese

a miniszterelnök nevében mondott köszönetet a pártnak. Politikai kapcsolás előtt állunk, — mondta — ha a nemzetgyűlés is úgy határoz, október 15-ig szünetre megy a par-

lament. Az a politikai vonalvezetés, amelyet Bethlen István gróf neve jelent, nemcsak a belpolitikában, hanem a külpolitikában is eredményesnek bizonyult.

Ha a miniszterelnök nem lett volna olyan szilárd és ha nem tartotta volna erős kézben a hajó kormányát, akkor másként végződött volna az ellenzék bizonyos rétegének az a jól megszervezett sturmja, amely a passzivitásban fejeződött be. A sturmok összeomlottak és

ebből az egész szennynek igérkező sturmolásból még nagyobb fényrel emelkedett ki a magyar Államfő.

Magyarország Kormányzójának személye (Hosszantartó lelkes éljenzés és taps) minden becsületes magyar ember előtt.

A beszéd után Barabás Samu köszöntötte fel a miniszterelnököt, akit hosszantartó ünneplésben részesítettek.

Mire kell fordítani a város által felveendő külföldi kölcsönt

Versényi Tibor nyilatkozata

II.

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi kölcsön hovatartozása ma Debrecen legégetőbb gazdasági és társadalmi problémája. Hogy e nagyszabású ügyben a város polgársága tiszta képet és helyes véleményt alkothasson, a Hajdúföld megszólaltatja hasábjain Debrecen kommunális és közigazgatási életének vezető egyéniségeit. A mai napon felkereste munkatársunk a Tiszántul pénzügyi és gazdasági életének egyik legkimagaslóbb irányító alakját, Varsányi Tibor pénzügyi főtanácsost, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatóját, aki szíves készséggel tett eleget kérésünknek. Nyilatkozatát — amely bár nem fedi mindenben felfogásunkat, — az alábbiakban közöljük:

A város által felvenni szándékolt külföldi kölcsönrel kapcsolatosan elsősorban az a kérdés döntendő el, hogy egyáltalában van-e a városnak kölcsönre multhatatlanul szüksége? A tanács felvilágosításai alapján a legutóbbi törvényhatósági közgyűlésen s az azt megelőző jog- és pénzügyi bizottság ülésén az a csaknem egyhangú vélelem alakult ki, hogy

nagyobb kölcsön nélkül a város nem maradhat hivatalosa magas latán

s egyáltalában nem tud megfelelni azoknak a kötelezettségeknek, melyeket vele szemben méltán támasztanak. Ez lévén a tényállás, a város vezetősége hónapok óta azon fáradozik, hogy egy olyan nagyobb külföldi kölcsönt szerezzen, melynek segítségével előre kidolgozott programját megvalósíthatja. Köztudomású, hogy a város minden ezirányú fáradozása sikertelen maradt, míg végre most a kormány közbenjárásával kilátás van egy egymilliókétszáz dolláros kölcsön elnyerésére. A kölcsönnek két hátránya van: az egyik, hogy

összege korántsem fedezi a város szükségletét,

a másik pedig az, hogy feltételei nagyon súlyosak; ezek között első helyen áll az, hogy drága és hogy egy éven belül más külföldi kölcsön nem vehető fel. E hátrányok azonban eliminálhatók. A város vezetőségének programja egy sem valósítható meg egy év alatt, ha tehát az egész program keresztülviteléhez szükséges tőke azonnal rendelkezésre állna, annak egy nagy része nehezen volna

gyűmölcsözőleg elhelyezhető; mire pedig az újabb tőkeszükséglet ideje elkövetkezik, letelik az év s egy újabb kölcsön felvételének nincs már akadálya. A kölcsön drágaságán pedig szintén lehet enyhíteni, azonban csak egyetlenegy módon:

hasznalható beruházásokra kell fordítani,

hogy ezáltal a kamat legalább részben fedezetet találjon s hogy a polgárság válláról levegye annak terheit. Sokan vannak, akiket a kölcsön felhasználásának mikéntjénél nem ez a szempont vezet, hanem — amint azt Fényes törvényhatósági bizottsági tag is a város legutóbbi közgyűlésén kívánta — fordítsák az egész kölcsön összegét kulturális, szociális és egészségügyi intézmények fejlesztésére, illetve létesítésére. Azt hiszem, nincsen becsületesen gondolkodó ember, aki ne ismerné el ennek a tiszteletreméltó gondolatnak a helytállóságát. Nem is arról van szó, hogy a város ismert programjából ez kimaradjon, mert

az egész program keretében ennek a gondolatnak feltétlenül érvényesülnie kell.

Itt csak sorrendbeli eltéréstől van szó, amely eltérést az okozza, hogy a pénz kevés és drága. Tekintve, hogy a polgárság mai megélhetése már amúgy is igen súlyos, ügyelni kell, hogy a program megvalósításánál ne emeltesse ezek a terhek az elviselhetetlenségig, mert akkor épen ellenkezőjét érők el, mint amit akarunk. Nagyon természetes, hogy a legokosabb ut lenne, ha a két szélső szándékot valahogyan össze lehetni egyeztetni s megtalálni a kettő között azt a helyes közeputat, amely minden érdeket a lehetőségig kielegit. Annak azonban nem tudnék híve lenni, hogy minden előzetes calculatio nélkül előre kimondjam, hogy a téglagyárnak, nyomdának, szeszüzletnek nem szabad pénzt adni. Ez mind a számítás dolga, tehát nem lehet elvi elvont kérdés. Ha a városnak már meg vannak ezek a vállalatai, azokat nem lehet bitangban, nem szabad tőke nélkül hagyni, mert elvégre a város polgárságának egyáltalában nem ad könnyebbülést az, hogy az újabb rákeredő terhek nem másból, hanem a téglagyár, vagy nyomda, vagy szeszüzlet veszteségeiből származnak. Ha vannak — amint azt Tervey Tamás törvényhatósági bizottsági tag ur tegnapi nyilatkozatában írja — ano-

máliák az egyes vállalatoknál, akkor azoknak nem az az orvosszere, hogy megvonják tőlük az életmaradásukhoz okvetlen szükséges tőketámogatást is, hanem azt, hogy tárgyilagos vizsgálat után szüntetessenek meg azok s helyeztessék a vállalat menete az egészséges sinre.

Az a kijelentés pedig, amit szintén Tervey bizottsági tag ur moncióit, hogy a szeszüzlethez már csak azért sem szabad pénzt adni, mert ez terjesztője az alkoholizmusnak, a tudóvesznek stb., szintén nem állhatja meg a helyét különösen a calculatio keretében sem. Az alkoholizmus és tudóvesz terjedésének nem azzal kell utját állani, hogy bezárjuk a városi szeszüzletet, (s ugyanakkor ezrével dolgozhatnak a többi szeszüzletek) hanem egész más, e kérdés keretében nem tarozó intézkedésekkel.

Nagyon sokan azt hangoztatják, hogy a vállalatokba fektetett pénze nem hoz hasznot a városnak s így mit sem enyhít a közterheken. Ez az állítás azonban sokat veszít az erejéből, ha tudjuk, hogy a város vállalatai az 1924 ik év folyamán

több, mint 4 milliárd haszonnal dolgoztak

s abból több, mint 2 milliárd a város házi pénztárának jutott. Nem hiszi el, hogy a termeléshez tőke kell, a többtermeléshez tehát több tőke kell s hogy a több tőke több hasznot is hajt s több hasznot juttat a városnak is, mellyel enyhíteni lehet majd a kölcsön súlyos feltételein; ami végeredményében megint a polgárság érdekeit szolgálja.

A város a kölcsön felvételének elhatározásával egyidejűleg kimondotta már, hogy a kölcsönt háromnegyed-

résében jövedelmező befektetésre fordítja s az alább ismertetett program nem jövedelmező részéből is maris megvalósít annyit, amennyi a kölcsön egynegyed részéből kitelik. Látszik tehát, hogy megvan az elhatározás arra, hogy minden kívánságnak — amelyet a kölcsön felhasználását illetőleg felvetettek — a lehetőségig igyekeznek eleget tenni. A

város beruházási programja

általában ez: 1. a világítási vállalat kibővítése; 2. a nyomdavállalat kibővítése; 3. a téglá- és cserépgyár kibővítése; 4. a köztisztasági és fuvarozási vállalat kibővítése; 5. a szennyvízszűrő teleppel kapcsolatosan házikézelésbe vett 1000 hold földön való gazdálkodás gazdaságosabbá tétele; 6. a központi vásárcsarnok létesítése; 7. a városháza újjáépítése; 8. a Déri-muzeum felépítése; 9. az iparostanonciskola kibővítése; 10. a zeneiskola továbbépítése; 11. a központi temető létesítése; 12. a vágóhid kibővítése; 13. a szeszüzlet és a központi szeszfőzde kibővítése és 14. a lakásinség enyhítése céljából lakások építése.

Olyan program, amely minden irányból jövő igény figyelembevételével van összeállítva és helyesen határozott a város közgyűlése akkor, amikor azt a határozatot hozta, hogy miután a szóbanlevő kölcsönből a fenti beruházások mindegyike meg nem valósítható, abban a kérdésben, vajjon e beruházások közül melyek, milyen összegben és milyen sorrendben valósíthatnak meg most, csak a beruházásoknak szakszerű számítások alapján megállapított költségei ismeretével fog egy mielőbb összehívandó közgyűlésen határozni.

Hajdumegye hódolata a Kormányzónak Rendkívüli közgyűlés a vármegyén

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt 10 órakor a vármegyeház dísztermében dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlés tárgysorozatának első pontja az 1925. évi aranykoronás pótköltségvetés bejelentése volt, amelyet a közgyűlés egyhangulag el is fogadott.

Ezek után Pakozdy Sándor előterjesztése alapján a törvényhatósági bizottság egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a Beniczky-üggyel kapcsolatban történt parlamenti botrányok alkalmából

hódoló feliratban üdvözli Horthy Miklós Kormányzót

s a vármegye törheletlen ragaszkodásáról és szereléről biztositja a Nagyrurat.

Kimondta a közgyűlés, hogy a nemzetgyűlés elnökének a Kossuth ereklyék összegyűjtése érdekében indított akcióját támogatni fogja.

Hajduböszörmény városa elhatározta a Hajduböszörmény-hajduszentborszói, a Hajduböszörmény-téglási és Hajduböszörmény-hajdunánási (vicinális) közlekedési utak hajduböszörményi átkelési szakaszának a kiépítését s kérte a törvényhatósági bizottságot, hogy erre a célra

fél milliárd korona hozzájárulást szavazzon meg.

A közgyűlés a kérelmet néhány jelentéktelen felszólalás után megszavazta.

Ezek után — több jelentőség nélküli ügyet letárgyalva — a közgyűlést a főispán a déli órákban berekesztette.

Tömegesen érkeznek a pályázatok a Déri-muzeum építésére

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város tanácsa nemrégiben utasítást adott a város műszaki ügyosztályának, hogy szerezzen be információkat arra vonatkozólag, hogy a Déri-muzeum terveit készítő két műépítész Györgyi Dénes és Münich Aladár

a tervek elkészítéséért a részükre járó tiszteletdíjat megkapják-e

s ha igen, úgy honnan s hogy — ami a legfontosabb — ezek a tervek vajjon most a város tulajdonát képezik-e, vagy sem. A csütörtöki tanácsülésen dr. Shalenda Lóránt műszaki tanácsos bejelentette, hogy a műépítészek az ugynevezett Déri-muzeum bizottságtól tiszteletdíjukat

megkapták teljes összegében s így a tervek jelenleg már a város tulajdonát képezik.

A tanács Shalenda indítványa alapján megbizta a műszaki ügyosztályt, hogy a tervek felülvizsgálatára és kivételére vonatkozólag sürgősen adjon be a tanácsshoz véleményes jelentést.

A műszaki tanácsos egyébként bejelentette a tanácsnak, hogy a Déri-muzeum építésére vonatkozó és július 22-én lejárató pályázatra

híhetetlenül sok ajánlkozó jelentkezett,

ahnyira, hogy a műszaki ügyosztály mostanában mással nem tud foglalkozni, minthogy az ez ügyben jelentkező jelekkel tárgyal.

Vége az erdei legel- tetésnek

Megjavultak a hortobágyi legelők

A városi tanács értesíti a jószág-tartó gazdákat, akik az erdei legel-tetést igénybevételek, hogy a hortobágyi legelő a gyakori esőzés foly-tán legelgetésre alkalmas, ennél-fogva az erdőbe kihajtott jószágok onnan július 15-ig elhajtandók. Július 15-ike után a jószágoknak az erdősé-gekben való legelgetése kihágás képez. Felhívja a juhtartó gazdákat, hogy a juhokat a disznóföldről július 12-ig hajtassák le, mert a juhoknak a disznó-földön legelgetése július 12-ike után szintén kihágás.

A cseh kormány végleg szakított a Vatikánnal

Prága, július 9. A cseh szociál-demokraták a szenátus mai ülésén sűrűs interpellációt intéztek az összkormányhoz a pápai nuncius el-utazása ügyében. Az interpelláció szerint a nuncius elutazása

beavatkozást jelent a pápa részéről Csehszlovákia belső ügyeibe

és csaknem példátlan tüntetést je-lent kívülről a köztársaság elnöke és kormánya ellen. A cseh szociál-demokraták a következő kérdések-ke fordulnak a kormányhoz:

1. Hajlandó-e a kormány a dip-lomáciai viszonyt a Vatikánnal meg-szakítani és a vatikáni cseh követet visszahívni?

2. Hajlandó-e a kormány törvény-javaslatokat előterjeszteni, amelyek az állam és az egyház, valamint az iskola és az egyház szét-választásáról intézkednek?

Legújabb prágai jelentések sze-rint a cseh kormány és a Vatikán közötti szakítás véglegesnek tekin-tendő, amennyiben Csehország vatikáni követe, akit jelentéstételre Prágába rendelték, már nem tér vissza többé Rómába.

Vakmerő biciklilopás a „Hajdúföld“-től

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vak-merő módon elkövetett biciklilopás történt csütörtökön délután fél 5 óra tájban a Hajdúföld kiadóhivatala előtt. Harsányi István, aki a debreceni HANGYA szövetkezet alkalmazottja, a fenti időpontban a Hajdúföld kiadó-hivatalában járt üzleti ügyekben. A biciklijét, amelyen jött, kint hagyta az udvaron. Mintegy öt percig tartózko-dott bent a kiadóhivatalban, amikor egyszerre csak az udvarról izgatott kiáltás hallatszott:

Viszik a biciklit!

Harsányi István kirohant az udvarra, azonban a tolvajt már nem érte utól, mert az gyorsiramban fordult ki a ház kapuján. Mire Harsányi már kiért az utcára, eltűnt szem elől a tolvaj és a biciklije.

A főutcán éppen arra haladt két kerékpáros rendőr, akiknek Harsányi elmondva az esetet, megmutatta az irányt, hogy merre menekült a tolvaj. A két kerékpáros rendőr azonban ahelyett hogy utána eredt volna a tolvajnak, felszólították Harsányit, hogy menjen előbb tegyen feljelentést a rendőrség ügyeletén. A jó tanács után tovább folytatták biciklijükön délutáni sétájukat. A károsult pedig elmélked-hetik róla, hogy mire is valók tulajdon-képpen Debrecenben a kerékpáros rendőrök.

A 12010/1925 számú akta, amely van, de még sincs

A Csóka Sámuel városi főjegyző nyugdíjazásának jóvá nem hagyásáról szóló leirat már megérkezett, de a városnál nem tudnak róla

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város létszámapasztó bizottsága 1925 január elsejével kezdődőleg B) listára helyezte a városnak eddigi tényleges főjegyzőjét Csóka Sámuelt, aki melesleg a polgármestert pozícióra a közgyűlés egy igen számottevő csoportjának jelöltje s a jelenlegi polgármesternek dr. Magoss Györgynek ellenjelöltje volt, nem is olyan régen a nevezetes B) listára helyezés előtt. A törvény értelmében Csóka Sámuel a város főjegyzőjét — aki a VI. fizetési osztályban van — csak olyan módon lehetett eltenni B) listára, ha egy ugyancsak VI. fizetési osztályban levő állást megszüntetnek, mert

a törvénynek nem a személyek kicsorolése, hanem a leépítés az intenciója.

Kapóra jött tehát Megyaszy Miklós árvaszéki elnök nyugdíjaz-tatása iránti kérelme, mert ilyen módon egyszerűen az árvaszéki el-nöki állást — a VI. fizetési osz-tályba tartozik — egyszerűen meg-szüntették és Csóka Sámuel B lis-tára tették. A törvény szerint a fő-jegyzőnek még hat hónapig, azaz július elsejéig még kapnia kellett a teljes fizetését, azután pedig a szol-gálati ideje után járó nyugdíjt. Mind-ezeknek a zökkenő nélkül való le-folyásához azonban szükséges volt a belügyminiszternek a jóváhagyása, akihez a létszámredukáló bizottság határozatait — bár ezek megfel-lebhezhetetlenek — jóváhagyás vé-gett fel kell terjeszteni. A minisz-ternek a hozzá terjesztett határo-zatok jóváhagyása, vagy jóvá nem hagyása felett viszont hat hónap alatt nyilatkozni kell.

A miniszternek a debreceni lét-számcsökkentésekre vonatkozó állás-pontja

július legelső napjában nyil- vánosságra is került

s a Hajdúföld is megírta akkoriban, hogy a kormány nem hagyta jóvá a létszámcsökkentő bizottságnak azt a határozatát, hogy az árvaszéki elnöki állást megszüntetik és hogy Csóka Sámuel B. listára helyezik, amely két dolog voltaképpen szorosan együtvé tartozik, sőt egymástól el-választhatatlan.

A Hajdúföldnek ez az értesítése azonban csak magánjellegű volt s hivatalos formában nem sikerült akkor még információkat beszerezni.

A végeredményben nagy fontos-ságu eseményről — mert hiszen a Csóka helyét a városházán már elfoglalta dr. Vass István,

ami által egy egész láncolata ment végbe az átcsoportosításoknak — egyre vártuk a hivatalos értesítést, a tanácsnak az állásfoglalását stb., stb. Mikor mindez nem történt meg, munkatársunk maga kezdett azután kutatni, hogy vajjon egyáltalában tudnak-e a városházán az egész ügyről?

Szükséges tudni, hogy a város-házán jelenleg a szabadságok ideje van. Szabadságon van a polgár-mester, Vass polgármester helyet-tes, tb. főjegyző, Vass és Csűrös tanácsnokok. Alig maradt kívül ér-deklődni.

Munkatársunk először a személyi ügyek ügyosztályában, a főjegyzői ügyosztályban érdeklődött. A hivatal

vezetője dr. Vass szabadságon van, az ügyosztályban

az idevonatkozó miniszteri leirat- ról semmit sem tudtak.

— Kérem — mondták — mi is hallottunk a dologról, hivatalosan azonban nincs tudomásunk róla, úgy, hogy egyelőre mi is csak kíváncsiak vagyunk.

A jelenlegi polgármesterhelyettes azt mondta, hogy valószínűleg igaz a hír, azonban nekik még nincs hivatalosan tudomásuk róla, minden jel szerint Csóka Sámuel kapott magántermészetű értesítést a minisz-teriumból.

Legérdekesebb, azonban az volt, amit dr. Misztli Károly tiszti főügyész ur mondott az ügyre vonatkozólag.

— Lehet, hogy igaz, ez megtör-ténhetik, de én nem hiszem, nem tudom elhinni. Különben is itt nem Csóka Sámuel személyéről, hanem az árvaszéki elnöki állásról van szó,

amint hallottam mondani. S egyéb-ként is, még ha megtörténik, hogy igaz a hír, nem tartom valószínű-nek, hogy Csóka Sámuel elfoglalná a hivatalát, mert neki csak elégté-tele volt szükség s ezt ilyen mó-don meg is kapta.

— S ha mégis el őhajtaná fog-lalni a hivatalát?

— Azon is lehet segíteni.

— Hogyan?

— Hát azt még nem tudjuk, de mindent lehet, csak akarni kell!

Igy a tiszti főügyész.

A miniszteri leiratnak azonban még mindég se híre, se hamva.

Munkatársunk utolsó elkésere-désében a főispáni hivatalba is elment érdeklődni, ahol azt mondták, hogy a hír tényleg igaz, Csóka létszám-apasztását nem fogadta el a minisz-ter. A hivatalos értesítésről, illetve leiratáról ott sem tudtak semmit.

Tekintettel arra, hogy mindig szí-vünkön viseltük a város urainak a sorsát s most sem tudjuk érzéket-lenül nézni azt a tájékozatlanságot, s egyben valósággal kellemetlen érzéseket kiváltó bizonytalanságot, amelyben az ügy miatt minden való-színűség szerint a város vezetősége jelenleg van, kijelentjük, hogy

az a bizonyos miniszteri leirat tényleg leérkezett

a városhoz, tehát hivatalosan érte-sítették a várost, sőt a városi veze-tőség még tudomást is vett hivata-losan is a leiratról, amennyiben rö-g-
idn iktatták az iktatóhivatalban és pedig

12010/1925. szám alatt.

Innen a főjegyzői hivatalba került fel, legalább is az iktatókönyv így mutatja, ahol minden jel szerint óvatosan őrizik.

A leirat egyébként tényleg azt tartalmazza, hogy a miniszter

nem hagyja jóvá az árvaszéki elnöki állás megszüntetését

s Csóka Sámuel B) listára helyezé-sét. Ilyen módon Csóka Sámuel a debreceni keresztyén magyar társa-dalom általános öröme és megelé-gedésére jelenleg Debrecen város tényleges főjegyzője.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDEN!

Medgyaszay Vilma

Európa

legnagyobb dizőze

és országos hírű társulata
vendégszerepel

július 11-én

szombaton

és július 12-én

vasárnap este

Csokonai- színházban!

Jegyek már válthatók!

Bővebbet a színlapokon

és a

plakátokon mindenütt!

A város utcáinak aszfaltozása

(A Hajdúföld tudósítójától.) Isme-retes, hogy a Magyar Aszfalt Rész-
vénytársaság ajánlattal lépett Deb-
recen város tanácsa elé, hogy négy-
zelméterenként

10 arany koronáért hajlandó a
város utcáinak aszfalt burkola-
tát rendbehozni.

A tanács ezt az ajánlatot drágálta s ezért azt válaszolta a részvénytársaságnak, hogy küldjön újabb ajánlatot arra vonatkozólag, hogy menyiért hajlandó a javításokat olyan helyeken eszközölni ahol beton alap-munkálatok is szükségesek, s meny-nyíért olyan helyeken, hol ezek nem szükségesek.

A Magyar Aszfaltnak erre az átiratára küldött válaszát a csütörtöki tanácsülésen terjesztette elő dr. Kalenda Lóránt műszaki tanácsos.

Eszerint a részvénytársaság azo-
kon a helyeken, ahol betonmunká-
latok végzése is megkívánatik
négyzelméterenként 10 arany koro-
náért, ahol pedig csak egyszerű
aszfalt munka szükséges, csak 7
korona 90 fillérért hajlandó a javi-
tásokat eszközölni.

Dr. Kalenda L. javaslata alapján a tanács elhatározta, hogy a költség-előirányzatba felvett

27 ezer aranykorona mértékéig az ajánlat alapján a Széchenyi, Miklós, Hunyadi és Piac utcák burkolatát ki fogja javíttatni.

HIREK

1925 július 10. (Péntek)

Prof.: Amália. Kath.: Amália.

A Meteorológiai intézet jelentése

Hazánkban fogó felhőzet mellett csapadék már csak szóróványosan volt kisebb mennyiségben. Egyedül Nagykanizsán mérték nagyobb esőt, 15 mm-t. A hőmérséklet eloszlása normális. Időprognózis: Növekvő felhőzettel esős, zivataros idő várható.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.
Városi múzeum: 9—12-ig, 2—4-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszarvu, Muraközy, Magyar Korona, Nádor, Csokonai, Arany János.

— **Első szentmise.** Gopcsa Gergely Máv. főellenőr fia „Páter Athandz Mária” Szent Domonkos rendi szerzetes július 12-én, azaz vasárnap délelőtt fél tíz órakor tartja első szentmiséjét a Szent Anna-utcai róm. kath. templomban.

— **Erdey János gazdasági akadémiai tanár esküvője.** Fényes esküvő lesz szombaton déli 12 órakor a ref. nagytemplomban, amikor is a debreceni uri társadalom két közkedvelt tagja, Kékly Sándor földbirtoke özvegyének leánya, Mancika és dr. Erdey János, okl. gépészmérnök, a debreceni Gazdasági Akadémia nagytudású műszaki tanára esküsznek egymásnak örök hűséget.

— **A MÁV. filharmonikusok hangversenyének nagy sikere.** Az Egyetértés filharmonikus zenekar csütörtökön este tartotta szezonzáró hangversenyét a gépjavító műhely dísztermében. A hangverseny a legteljesebb siker mellett, hatalmas és igen előkelő közönség jelenlétében folyt le. A megjelentek lelkes, meglepő tapsokkal ünnepelték a kitűnő filharmonikusokat. Az estélyről — helyszűke miatt — lapunk legközelebbi számában közlünk részletes beszámolót.

— **Rekviem Lindenberger preláts atyjáért.** Megemlékeztünk róla, hogy Lindenberger János püspöki helynököt mély gyász érte: atyja id. Lindenberger Antal, a gyulai iparosok egyik tisztelt alakja, a kerégyártómesterek nesztora 86 éves korában csendesen elhunyt. A kedves öreg urat igen sokan ismerték Debrecenben is, azért tegnap, reggel 9 órakor itt is tartottak ünnepélyes rekviemet lelkiüdvéért. A gyászmisét Mellau Márton provikarius, pápai kamarás végezte teljes segédettel. A templomot megtöltötte a hívek hatalmas tömege, akiknek élén ott láttuk a piarista rendház tagjait teljes számban. A városban igen sokan érdeklődnek Lindenberger preláts mostani tartózkodási helye után, hogy kifejezést adjanak a haláleset fölötti részvétüknek, mivel azonban a főpap állandó címe még bizonytalan, a plebániavivatalban ívet fektettek fel, amelyre a részvétlátogatók nevüket odajegyezhetik.

— **Borzalmas öngyilkosság.** Bécsből jelentik: Borzalmas módon vett véget életének Kirchner Hugó luganói hoteligazgató. Kirchner sulyos hátrgerincbántalomban szenvedett. Amikor az ápolónő a mellékszobába ment, hogy Kirchnernek az uzsonnáját elkészítse, az hirtelen rájött fájdalom következtében huzsonhárom beretvavágással összeszabdalta testét. Amikor az ápolónő visszatért, már eszméletlen állapotban találta és nagy vérvesztéséi következtében kétóránál hosszabb szenvedés után meg is halt.

Felakarják oszlatni a Mezőgazdasági Gépgyárat

Kétszáz munkás marad kenyér nélkül - Tiltakozik a város

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár részvénytársaság, Debrecen egyik igen régi és jömenetelű vállalata a budapesti Leszámítoló és Pénzváltóbank tulajdonába csuszott át a részvények többségének megkerítése révén. A bank már többször leltárszámredukción eszközölt a gyárban s mostanában elhatározta, hogy

teljesen feloszlatja,

ami azt jelenti, hogy 200 munkás esik el kenyérrel s így még ürhetlenebbé válik Debrecenben a munkanélküliség. Az ügyről a városi tanácsnak is tudomása esett s csütörtöki ülésében elhatározta, hogy

follir a bankhoz,

— ahol éppen mostanában lesz közgyűlés —, olyan értelemben, hogy szándékukról a gyárra vonatkozólag mondjanak le.

Boxpárhaj és pofoncsata a szerb képviselőházban

Ökölharc és egyéb kedélyeskedések egy panama vád körül

Belgrád, július 9. A szkupstina mai ülésén folytatták a Lukinics igazságügyminiszter elleni panama vád tárgyalását. A közben lemondott igazságügyminisztert Palcssek független demokrata vette védelmébe. Az ellenzék a szónokot közbeszólásaival folytonosan zavarta. — Többek között Zsanics horvát egypárti éles hangon így kiáltott közbe: Pribicevics is panamista. A párt nyomdájára egymillió dinárt előlegezett, honnan vette volna ezt, ha nem Thurn-Taxistól.

Erre a közbeszólásra siketítő lármát tört ki. Pribicevics Valerian az ellenzék felé fordulva egy megjegyzést tett, mire az

egyik ellenzéki képviselő oly erősen mellbevágta, hogy Pribicevics a földre zuhant.

A képviselők választották szót a verekedőket. A közepén izgatottan tolongó képviselők közül valaki, dr. Bucsi Radics párti képviselőt felpo-

fozta, mire ő a kormánypártra akart rohanni és csak társai akadályozták meg ebben a szándékában. Az izgalom egyre növekedett úgy, hogy az elnök kénytelen volt az ülést bezárni.

A verekedés azonban a szkupstina udvarán is folytatódott.

Grgurjevics a távozó Moskovjevics felé azt kiáltotta:

— Szégyeld magad gyáva! Nem mertél előlőrl támadni. Orvul támadtál hátulról!

Erre Moskovjevics hozzálépett és azt mondta:

— Itt vagyok!

Grgurjevics hozzá ugrott és öklével először a hasába, majd az arcába vágott

úgy, hogy Moskovjevics szemüvege összetört és az üvegszilánkok megsebesítették a képviselőt, akinek orrán és száján elindult a vér. A további verekedést a szkupstina rendőrbiztosa szüntette meg.

Változtatnak az egyes rádióállomások hullámhosszain

Genf, július 9. Svájci Távirati Iroda: A műszaki szakértők európai konferenciája, amelyet a szikratelefon ügyével foglalkozó nemzetközi hivatal hívott egybe, ma befejezte előmunkálatait.

A hullámhosszak dolgában elhatározták, hogy bizonyos változtatásokat hajtanak végre,

de a régi és legfontosabb leadó állomások eddigi hullámhosszát meg hagyják.

Európában szidőszériát üzemben levő állomások száma — amelyek 600—200 között váltakozó hullámhosszon dolgoznak, 90, ehez jön még 14 tervezett állomás. Hosszabb hullámhosszal körülbelül 30 állomás dolgozik. Új hullámhossz felosztási

tervezetet dolgoztak ki annak megállapítása céljából, hogy ez a kompromisszumos terv megfelel-e a szükségleteknek. Megbízák az egyes országok képviselőit, hogy

kormányalkal lépjenek összeköttetésbe ilyen kísérletek végrehajtása végett.

A próbákat szeptember elejére tervezik, 15 körül pedig megbeszéljük a szükséges változtatásokat. A kísérletek eredményei szolgálnak majd alapul a végleges megállapodásokra.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek!

Ha az olcsóságot keresi

látogasson el naponta a mindenki által elismert szolid és megbízható

ANGYA üzletbe,

ahol alkalma lesz meggyőződni a legjobb minőségű áruk olcsóságáról.

FŐÜZLET RÓZSA-UTCA 2. — Fiókok a város minden részében

— **Presbiteri gyűlés.** A református egyház presbiteriuma július 11-én szombaton délután 4 órakor gyűlést tart, amelyen számos fontos és érdekes ügy kerül tárgyalás alá.

— **Békésen intézik el az Ulain-Friedrich sajtóport.** Budapestről jelentik: A budapesti büntető törvényszék Schadt tanácsa hosszú évek után csütörtökön délelőtt 9 órára tüzte ki a Friedrich és Ulain per főtárgyalását. A felek a tárgyaláson nem jelentek meg. Tekintettel arra, hogy Friedrich vissza fogja vonni Ulain ellen tett sajtóperét, a bíróság abban a reményben, hogy Friedrich és Ulain között a sajtóper békes úton, birság nélkül is elintéződhet, a tárgyalást elnapolta.

— **A ker. szocialisták a csehek jogfosztásai ellen.** Budapesti tudósítónk jelenti: A Keresztény Szociális Párt vezetősége fővárosi bizottsági tagjai és a fővárosi szervezetek vezetői ma este Haller István elnöklésével ülést tartottak. Haller István kifejtette, hogy Kormendi Ekesen keresztül a felvidéki magyarok ezreinek kezébe akarja a Cseh-szlovák állam a vándorbotot adni, amely cseh állam nem skrupulózus az eszközök megválogatásában. Azután Kóródi Katona János, volt nemzetgyűlési képviselő indítványára elfogadták azt a határozati javaslatot, hogy a párt felkéri a kormányt, hogy a népszövetségnél erélyes lépések megtételére határozza el magát, a felvidéki magyartörténelmi és vallási jogainak megvédésében. Meg fogja keresni az egyes külföldi vezető politikusokat és keresztény pártokat, hogy a felvidéki tarthatatlan állapotokról őket felvilágosítsa.

— **Halálos zuhanás a Frankpótkávégyár reklámautójával.** Sulyos szerencsétlenség történt Püstyén mellett a Frank-féle pótkávégyár reklámautójával, amellyel a gyár Hammer nevű utazója s egy plakátragasztó terjesztő köruton voltak a Felvidéken. A soffőr nem ismerte az utat s egy utkereszteződésnél eltévedt. Amint a gépet visszafelé vezette a helyes útra, az autó az öt méter magas töltésről lezuhant és utasait maga alá temette. Hammerék a közelben dolgozó munkások szabadították ki a kocsiromjai alól, de már csak Hammer és a plakátragasztót találták életben, a soffőr koponyatörést szenvedett és még a helyszínen meghalt. A gyár utazója kezét-lábát törte és mellkasi sérüléseket szenvedett, a plakátragasztó pedig balkezét és lábát törte. A sulyosan sebesült embereket beszállították a nyitrai kórházba.

— **Megvarrta halotti ruháját és fölakasztotta magát egy varróleány.** Szabadkáról jelenti tudósítónk, hogy Jakobovits Mariska 16 éves varróleány szülei házának padlásán a ruhaszárítókötélre fölakasztotta magát. Szabadkán az utóbbi időben több öngyilkossági eset fordult elő s amikor Jakobovics Mariska egy öngyilkos temetéséről hazafelé jött, Komoru Elus nevű barátjának elmondotta, hogy életunt s már el is készítette halotti fehér ruháját. A leány holttestét kétféle méter magasan találták meg a kötélen s alatta semmi sem volt elhelyezve, amire fölállhatott volna a kötél hurkolásakor. Valószínű, hogy az életunt leány fölmaszott a gerendára s a hurokkal a nyakán úgy ereszkedett le a magasból.

— **Hangverseny.** A katonai vonós zenekar szombaton és vasárnap este az Arany Bika kávéházban hangversenyt tart.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete** felhívja a választmányi tagjait, hogy július 15-én, délután 6 órakor tartandó választmányi ülésen mulhatatlanul jelenjenek meg kivétel nélkül, mert igen fontos tárgyak várnak elintézésre.

— **Strandfürdői panasz.** Kaptuk a következő panaszos levelet: *Tekintetes Szerkesztőség!* Alig pár napja, hogy Debrecenben megnyílt a nagy-erdei strandfürdő. Mindenestre ez volt a városi tanács leghelyesebb intézménye, mert itt az állandó por és tuberkolózis hazájában erre egyszerűen elkerülhetlen szükség volt. Van azonban az igen tisztelt városi tanácsnak a férfi fürdőzőkre vonatkozólag egy igen szigorú intézkedése, mely szerint a férfiak csakis teljes uszó dresszben fürdhetnek. Kétséget sem szenved, mert már a jóízű, de főleg a közérköcs is megköveteli, hogy áttetsző, szővel világos fürdő öltönyt viselni nem lehet. Azonban szerény nézetünk szerint fekete uszó nadrág viselése sem képezheti kifogás tárgyát, mert hiszen a fürdőzők 70%-ának nem is éppen fürdőre, mint inkább napozásra van szükségük. — Amde a strandra kirendelt felügyelő közeg még azt is kifogásolja, hogyha a férfi fürdőzők uszó öltönyüket jobb, vagy bal vállukról leengedik, miáltal nagyon természetesen állandó molesztálásnak vannak kitéve. Ezzel ellentétben azonban a fürdőző női nemre semmiféle st, vagy tiltó rendeletet sem találtunk, sőt többszöri felszólamlásunk dacára sem észleltünk. Így történik meg azután, hogy a fürdőző hűgylek egyrésze korántsem fürdőöltözben, hanem mindent eláruló lábfejű trikóban mutatja bajait. — *Tekintetes Szerkesztőség!* Igazán nem értjük, hogy miért képeznek éppen a nők kivételt s miért nincsenek szintén megrendszabályozva. Hiszen ha ez nem történik meg, úgy előbb mihamarabb az az eset, hogy a férfiak téli kabátban, míg a nők fűgefalevél dresszben fognak hódolni az uszó sportnak. Kiváló tisztelettel maradtunk a *Tekintetes szerkesztőségnek: több megrendszabályozott férfi fürdőző.*

— **Cikk és képek külföldi lapokban Debrecen állattenyésztéséről.** *Döhrmann* Henrik nyugalmazott mérnök ezredes, Magyarország egyik legtekintélyesebb csikótenyésztési szakértője kérésre intézett a városi tanácshoz, hogy egy Berlinben rövidesen megjelenő állattenyésztési folyóirat számára Debrecen város állattenyésztési viszonyairól tájékoztató cikket és fényképeket helyezhessen el. *E célból kért a városi mérnök, az öltözékről és egy tipikus debreceni taligáról készült fényképfelvételt a tanácstól.* Ugyancsak egy nagyobb és több kötetes magyar, német és francia nyelvű állattenyésztési könyv fog az OMGE kiadásában megjelenni, amely munkában szintén helyt kívánnak biztosítani a debreceni állattenyésztés ismertetésére. A könyvben Debrecen számára 2 oldal jutna, mindegyik oldalán egy-egy képpel. A hozzájárulási díj fejében a városnak három milliót kellene fizetnie az OMGE számára. A városi tanács csütörtöki ülésében elhatározta, hogy a *Döhrmann* ezredes kérését teljesíti, s úgy a berlini folyóirat, mint az OMGE által kiadandó könyv számára elküldi a kívánt dolgokat s a számvetőséget utasította a 3 millió korona kiutalására.

— **Balratások a műgyelemnre.** *Budapestről jelentik:* A műgyelemnre az 1925-26. tanévre szóló balratkozásért az új hallgatóknak folyamodniok kell. A folyamodványokat aszerint, hogy milyen fakultásra kívánják a folyamodók felvételüket, a mérnöki, építési, gépészmérnöki, vegyészmérnöki vagy közgazdasági osztály dékáni hivatalába kell beadni.

— **Jön! Miss SHEBA, a világhírű női Frogoll és DELA LIPINSKAJA, a Kék madár primadonnája.**

— **A városi uszoda rendtartása.** Debrecen város tanácsa csütörtöki ülésében az ujonnan felépített városi uszoda rendtartására vonatkozólag újabb határozatokat hozott. Ezek szerint elrendelte a tanács, hogy uszodai belépőjegyeket kell váltani azoknak is, akik magát a fürdőt nem is veszik igénybe. Ezeknek az ára négyezer korona lesz. Kimondta a tanács, hogy az uszodai személyzetnek kék-sárga színű karszalagot kell hordaniok. A víz frissítése minden pénteken éjjel történik úgy, hogy szombaton délelőtt még a medence nem lesz teljesen tele. Elhatározta a tanács *Zöld József* indítványa alapján, hogy az uszodában három kabinat foglal a városi tisztviselők számára, hogy nekik állandóan biztosítva legyen a hely az uszodában.

— **Lédererné is örjögenni kezd.** *Budapestről jelentik:* Léderernét tegnap a halálos ítélet kihirdetése után visszavezették cellájába, ahol 7 óra körül örjögenni kezdett és megakarta fojtani a veje cellába zárt Oreskovicznét. A fogházörök megjelenésére Lédererné lecsillapodott, de az est folyamán még többször megkísérelte az örjögési jelenetet.

— **Leégett a szentesi városháza egyrésze.** *Szentesről jelentik:* Csütörtökön délelben egy órakor a szentesi városháza kigyulladt. A városháza Széchenyi-téri frontja leégett. A tűz továbbterjedését a városháza tornya akadályozta meg, amely mint tűzfalat képez. A tüzet 2 óra tájban sikerült lokalizálni. A kár körülbelül mintegy egymilliórd koronára tehető. A tüzet valószínűleg gyújtogatás okozta.

— **Németországnak 3 millióval több lakosa van, mint a háború előtt volt.** *Berlinből jelentik:* Az új német népszámlálás eredménye szerint Németország lakossága több, mint 63 millió lélek. Érdekes, hogy Németország, noha 10 millió lakosát veszítette el a háborúban, most három millióval több lelket számlál, mint háború előtt.

— **A szovjet halálos ítélet.** *Moszkvából jelentik:* Belavin volt vöröshadseregbeli tábornokot, Ivanov főhadnagyot és két városi tisztviselőt kivégeztek. A két előbbi a kiewi törvényszék ítélte halálra kémkedés miatt. A minski törvényszék egy Kowigo Viktória nevű asszonyt és egy gyári tisztviselőt kémkedés miatt halálra ítélte. Megállapították, hogy összeköttetésben állottak Karcsov lengyel kozullal, aki minden információért, melynek kémkedés jellege volt, nagy összeget fizetett.

— **Gépszurozást zsebkendőkre és fehérműekbe 1800, ruhára 2000. Endlizást méterenként 3000 koronáért gyorsan és pontosan végez Szilágyi, Széchenyi-utca 1.**

— **Női filckalapot fehérben 130.000, színesben 120.000 koronáért. Kiváló finom minőségben és divatos formákban a Kalaptüzemben, Piac-u. 1.**

— **Közszemlén az elemi károkról készült jegyzék.** Debrecen város adóhivatala értesíti a város adófizető közönségét, hogy a folyó évben bejelentett elemi károkról felfektetett kárjegyzékek a városi adóhivatal 2. számú szobájában közszemlére tették ki, ahol is a hivatalos órák alatt az érdekeltek által megtekinthető s a jegyzékek betekintésével meggyőződést szerezhetnek, hogy károsult földrészeleik fel vannak e véve. A kárbecslés július 13-án veszi kezdetét. Tekintettel a bejelentések tömegére, a károsultak saját érdekeikben érdeklődjenek a kárbecslő bizottság kiszállási idejéről, mert esetenként külön értesítve nem lesznek.

— **Uszodai hír.** A villamos kalauzoknál váltott Margit-fürdőjegyek az uszodában is érvényesek.

SZÍNHÁZ

Színházak és mozgószínházak közönsége

Osokonal-színház
Medgyaszay Vilma, Európa legnagyobb diseuénének és társulatának vendégjátéka szombat és vasárnap a Csokonai-színházban. Mindentűt eseményszámba megy Medgyaszay Vilma, ennek az istenáldotta egyedülálló tehetsége a fellépése. Műsorában először énekl a híres Patófidalokat, melyeket a külföldön is az ő művésze vitt diadalra, ugyszintén a legújabb, itt még ismeretlen cupléit és chansonjait. A műsor egyéb számainak sikerét és kiválóságát garantálják a fellépő Vidor Férke, Bányai Irén, a legnépszerűbb conferencier, Kóvári Gyula, a budapestiek közkedvelt Czinczije és a debreceniek kedvence, Várnai Vilmos.

Vígyszínház-mozgó
„Primadonna hercegnő“ (ősök átka), dráma 7 felvonásban Mary Philbin legszebb alakításával és „Acél paripa“ szenzációs komédia 6 felvonásban.

Meteor-mozgó
„Pérez nem lsten“, művészregény 8 felvonásban Corina Griffith szereplésével. Kiserő „Szerelem kisütőn“, burleszk.

Jönnek: Gyönyör asszonya, Szibil, a kalandornő.

Pénztár-blokk

öt féle betűjelzéssel

kapható bármily mennyiségben

lapunk kiadóhivatalában

Piac-utca 59. sz.

BANGÓ

MAGANTANFOLYAM

BUDAPEST, IX. RÁDAY-U. 14.

Előkészít magánvizsgákra, érettségire

vidékieket is.

Budapestre utazók figyelmébe!

Csinos egy- és kétágyas szobák pensióval

vagy anélkül legjutányosabban kaphatók

Excelsior Pensio

Budapest, IV. Papnövelde-utca 8.

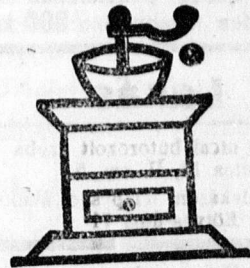
TANULÓ

IV. középiskolával, jöfizetéssel telvéttetik.

KÖNYVNYOMDA, PIAC-UTCA 59. SZ.

Ha némelyik asszony tudná,

hogy néha mennyire nem praktikusan vásárol, akkor sok pénzt megspórolhatna. Ne hagyja magát félrevezetni s ne tartson más kávépótlékokt épen olyan előnyösnek, mint a „Frack“-ot

Az igazi olcsóság éppen abban az utólérhetetlen kiadóságban rejlik, amely a régen bevált „Frack kávépótlék“-nak a kávédarálójával mint védjegy specifikus tulajdonsága:

A TÖZSDE

Szilárd a terménytőzsde irányzata

Zürichi zárlat

Newyork 515¹/₂, London 2504—, Milanó 1890—, Páris 2415—, Brüsszel 2372 Prága 1525, Budapest 0,0072,50, Belgrád 905—, Bukarest 250—, Hollandia 206,30, Varsó 98⁷/₈, Berlin 122¹/₂, Bécs 72,55—, Szófia 372¹/₂.

Magyar Nemzeti Bank Jelentése a devizafolyamokról

Dollár 70560—71890, angol font 345000—347000, hollandi forint 28140—28410, francia frank 3324—3348, svajci frank 13795—13895, cseu korona 2105—2121, lej 834—338, lira 2632—2654, dinár 1228—1250, 100 német márka 16865—16965, osztrák korona 99,85—100,65.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat új buzában és új rozsbán szilárdabb volt, az új zab és repce barátságos. Uj buza, uj rozs és uj tengeriben igen élénk forgalom alakult ki. A mellékkekben alig volt üzlet.

rivatamos árak: 76 kilós tiszavidéki ó buza 445—455, egyéb 442¹/₂—448¹/₂, 77 kilós tiszavidéki 450—460, egyéb 447¹/₂—457¹/₂, 78 kilós tiszavidéki buza 455—465, egyéb 452¹/₂—462¹/₂, uj buza 77 kilós tiszavidéki 400—405, egyéb 395—400, ó rozs 405—410, uj rozs 330—335, takarmány árpa uj 260—270, koles 200—310, zab 465—480, tengeri 280—285, repce 540—550, korpa 257 fél—260.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhajtás 2500. Árak könnyű 17,5—19, közép 19,5—20,5, nehéz 18—21,5. Irányzat lanyha volt.

Hirdetmény.

A kisállomás mellett levő lovassági laktanya kintijára pályázatot hirdetek, pályázhatnak hadirokantak, volt továbbszolgáló altisztek, vagy özvegyek, végül a világháborúban részt vett megbízható egyének.

Részletes feltételek a huszárszázad irodában (Nyugati-utca) megtudhatók.

Huszárszázad parancsnoka.

Keresztretjtvény Könyvtár

(16 oldal)

kiadóhivatala

Budapest, VI., Nagymező-utca 3. sz.

Mutatványszám ingyen. Előfizetés 1/4 évre 30.000 K. Egyes szám kapható minden tőzsdében és újságárúsnál 3000 koronáért.

Előfizetéseket

elfogad a H A J D U F Ö L D kiadóhivatala

8000 korona tiszavas apróhirdetés 4 lapban

APROHIRDETÉSEK

Négy lapban olvassák az On apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírnap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 koronára, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsszű és levelezés 1600 K.

Lakás

Fürdőszobás utcai butorozott szoba kiadó Simonffy utca 13, II. em. 5 572
Egy szobás lakásom lelépéssel átadom — Szemesák, Eötvös-utca 71 567

Ajánlat

Mons. ayant vécu 3 ans à Paris donne leçons français, par la Méthode Berlitz. Prix très modérés. Aussi pour débutans. Adresse au bureau du journal.
Fajberek leszállított áron liter- és hordótételeiben Arany János 30. 1286
Terméskő, falazásra alkalmas, kapható a Debreceni Működgyárban, Fürdő-utca 2. szám. 888
Márvány mezei cementlapok, betonárak, sírkövek, mindenféle építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál, Fürdő-utca 2. sz. Telefon 10-98. 336
Műmővelő téglák és cserép Tóth és Sebestyén építésszek téglagyárában kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-utca 8. 837
Középiskolák fiukat teljes ellátásra elfogad a családj következő tanévre. Kossuth-utca 59. 352
Mons, ayant vécu 3 ans à Paris donne leçons français, par la Méthode Berlitz. Prix très modérés. Aussi pour débutans Adresse au Bureau du journal. 507
Óras könyvelést, levelezést, adóügyek intézését szerény díjazásért vállalom Bihar i Külsővárszék 9 564
Fehérhímzés, aszurozást, elsőrendű munkát vállalom jutányos áron. Dégenfeld-tér 8 563
Javítóvizsgákra és érettségire előkészít jogszigorló. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóba kérem 577
Kajszinbarack kecskeméti, befőttnek és étkezésre olcsón kapható, míg a készlet tart kisebb nagyobb mennyiségben, — Csapó-utca 21 573
Újlet azonnal kiadó Rákóczi-utca 8 1405
Azonnali cséplést vállal 600 milliméteres cséplőmotorral Kéttalom u. 5 1406
Házmeester ajánlkozik jobb házhoz, ahol lakást is kap. Cim a kiadóban.

Kereslet

Gyár, tűzém, olajgyár és művezetői vagy főgépész állást keres 36 éves nő, szakiskolát végzett, minden tekintetben elsőrendű szakképzéssel bíró egyén, ki esetleg uradalomban is vállalna állást. Irásbeli megkeresések „Szorgalmas” jellegre a Független Ujság kiadóba kéretnek 508
Egy darab kovácstűlőt és egy furógépet vételre keres a Debreceni Működgyár, Fürdő utca 2. 769

NYOMTATVÁNYOKAT

Levélpapír -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó
Számra -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb
izléseesen és gyorsan
mérsékelt árakon készít, költségvetéssel szívesen szolgál

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA
Telefon 348 -o- Piac-utca 59

Gyors- és gépirónót azonnali belépésre felveszünk, Szent Anna-utca 11, iroda 528
Hosszú irodai gyakorlattal, perfekt gépírói állást keres, esetleg ügyvédi irodában is azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 529
B-listás urak és hölgyek magánfelek látogatására felvételnek „MEFHOSZ” sorsjegyiroda, Piac utca 42 szám 560
Szifló, ki egyuttal szerelő is, lehetőleg azonnali belépéssel állást keres. Levelet „Megbízható” jelleggel kiadóba 1499
Idel cséplési szezonra épészt felveszek. Értekezni vasárnap Rákóczi-u. 51 575
Vályogvető keresek felébe alkalmas helyen, szivattyukut helyben van István-ut 22.
Tanuló felvétetik Vadász, fűszerkereskedő Eötvös-utca 11 571
Utazék felvétetnek. Cim a kiadóban 566
Vidéki vállalatok kisebb tőkétet társat keresek, szaktudás nem szükséges „Iparművész” jellegre a Debreczenhez 569
Fodrászsegéd és egy tanuló felvétetik Kiss Csapó-utca 84 565
Középkorú megbízható komoly nőt keresek három kis gyermek mellé. Jelentkezni délután 3-4-ig Szent Anna-utca 25, emelet 1424
Két tanuló teljes ellátásra elfogad a jövő iskolai évre jobb iparos pár. — Cim Rákóczi-utca 15 570

Eladás

Egy darab szivó-nyomó szivattyu eladó a Debreceni Működgyárnál, Fürdő-utca 2. szám. 768
Építkezéshez alkalmas homok közel a városához eladó, értekezni lehet Fűvészkert utca 6 448
Eladó vadászfegyver, Ogriss-gyártmányú 24-es kakasnélküli, kitűnő hordású, valamint 6-8 sertésre való akolhoz kifaragott kemény és puha gerendák, ajtó és vályu Kossuth-utca 48 576

Vegyes

Angol vizsla kutya megtalálható Leány-u. 4. alatt, Kóti vendéglőjében. 568

TANULÓLÁNYOK

FELVÉTELNEK
KÖNYVNYOMDA
PIAC-UTCA 59. SZ.

Nitadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat Rt.

Postakönyvek

a kultuszminiszter fenhatósága alá tartozó összes tudományos intézetek és iskolák számára a keresk. minisztérium által 17569-1925. szám alatt folyó évi június hó 20-án kiadott rendelet szerint kaphatók:
Dávidházi Kálmán könyvkötészet és dobozgyár cégnél Debrecen, Fűvészkert-utca 9.

Saját érdekében vágja ki ezt a hirdetést!

Ha Pesten olcsó és liszta szállodában akar lakni, keresse fel az

UNIO-SZALLODÁT

a város központjában
VII. Hársfa-utca 4. Telefon I. 19-75
Rákóczi-ut és Erzsébet-körút közelében
Féregmentes, kényelmes szobák 35 ezer kor.-tól 70 ezer koronáig.
Ezen hirdetés felmutatója 10 százalék engedményt kap! Ujonnán átalakítva!

Az ország legnagyobb butoráruháza

MODERN ÉS ANTIK
TELJES-LAKBERENDEZÉSEK

BUTOR

VI. LÁZÁR U. 3. SZ.

BUDAPEST

KEDVEZMÉNY LAPUNK OLVASÓINAK!

Ha elethű művészi fényképet akar, keresse fel három ótized óta fennálló és országosan előnyösen ismert

DISKAY

fényképmester műtermét
BUDAPESTEN, Rákóczi-ut 74.
(Ugyanott van a régi Mona Lisa műterem is.) Fisk Budapest, III. Zsigmond-utca 36. — A legmértékesebb árakért művészi fényképet kap.

Szelvény 1362

Ezen szelvény felmutatója a napi árakból 25% engedményt kap Diskay fényképmesternél Budapest, Rákóczi-ut 74. Fisk Budán III. Zsigmond-utca 36. — Mona Lisa műterem.

FESTÉKEK

PADLÓLAKKOT, BRUNOLINT, TERPENTINT, FIRNISZT, ZOMÁNCIAKOT, MINDEN SZINŰ PORFESTÉKET

© kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat ©

festéküzletében
STERN PIAC-U. 10
BIKA SZALLODÁVAL SZEMBEN

Már gyermekek is

süteményt készíthetnek, ha
Dr. OETKER-féle sütőport, vanillincukrot használnak.
Vénykönyvet ingyen küld: Dr. A. Oetker, Budapest, VI. kerület, Király-utca 76. sz.

Párisi Hölgyfodrász Szalon

Simonffy-u, tejpiac
Tartós ondolás.
Henné hajfestés.
Hullott és vágott hajat legmagasabb áron vesz.

„LeCoq”

a világ legjobb növényi cipőpasztája
minden színben.

Magyarországon is forgalomba került.

Kérje az eredeti kakas védjegyű cipőpasztát

Okvetlen próbálja ki! Meglepő eredményről fog meggyőződni! Speciális tulajdonságai: Minden foltot eltávolít, bőrt eredeti színben tartja, repedéstől megóvja, nagyon fényessé és vízhatlanná teszi.

ÉVA

VIZET IGYUNK!
ÜDIT! -- FRISSIT!
Megrendelhető
MÁRKUS JENŐ
Hatvan-utca 22. Telefon 14.